

Tukuma muzejs un Latvijas Nacionālais teātris vienojas par Aspazijas krūšutēlu

Aspazijas krūšutēls ir viens no pazīstamākajiem ievērojamā tēlnieka Teodora Zaļkalna (1876–1972) darbiem, kas bronžā atliets darbnīcā “FONDERIA ARTIS.G. VIGNALI& C. FIRENCE”, Itālijā, 1931. gadā. Pēc savas mākslinieciskās un kultūrvēsturiskās vērtības tas ir īpaši nozīmīgs tēlniecības darbs, ko tēlnieks radījis tieši Latvijas Nacionālajam teātrim pēc tā pasūtījuma. Tukuma muzejs Aspazijas krūšutēlu ir glabājis trīs gadus un periodiski eksponējis Durbes pilī Tukumā, kur dzejniece Aspazija (Īstajā vārdā Elza Rozenberga, 1865–1943) uzturējusies 1929. gada vasarā, tikusi sirsnīgi uzņemta un no sirds aprūpēta.

Lai arī Durbes pils Tukumā ir cieši saistīta ar dzejniekiem Raini un Aspaziju, tomēr jāņem vērā, ka Aspazijas krūšutēls ir speciāli radīts Nacionālajam teātrim. Tukuma muzejs un Latvijas Nacionālais teātris ir vienojušies par krūšutēla atgriešanos Teātrī, kur tas atgūs savu spozmi tam atbilstošajā vidē un kur to vienmēr varēs apskatīt ikviens apmeklētājs. Tādējādi arī pati Aspazija, iespējams, gūs lielāku atpazīstamību, vismaz Teātra apmeklētāju vidū. Tieši tādā veidā tiks īstenota patiesā krūšutēla autora Teodora Zaļkalna iecere.

Aspazijas krūšutēlam piemīt augsta mākslinieciskā un kultūrvēsturiskā vērtība, tāpēc jo lielāka ir nepieciešamība to padarīt sabiedrībai pastāvīgi pieejamu Teātrī, kam skulptūra īpaši izgatavota. Pēc krūšutēla nodošanas, Tukuma muzejs, pamatojoties uz LR Muzeju likuma 13. panta 7. daļas 5. punktu, rosina Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi izvērtēt iespēju iekļaut Aspazijas krūšutēlu valsts aizsargājamo mākslas kustamo pieminekļu sarakstā, jo sabiedrības interesēs būtu šo tēlniecības darbu tā *izcelsmes, nozīmības un arī muzejiskās vērtības dēļ atbildīgi saglabāt, aprūpēt un efektīvi izmantot*. Tukuma muzejs uzskata, ka krūšutēla iekļaušana mākslas pieminekļu sarakstā mazinātu arī jebkādas bažas par to, ka tas kādreiz atkal varētu piedzīvot nedienas.

Tukuma muzejs izsaka atzinību Aspazijas krūšutēla atradējiem par atbildīgo rīcību un ieguldījumu krūšutēla izglābšanā. Ne katrs būtu bijis tik vērīgs, lai starp metāllūžņiem pamanītu teātrim un visai Latvijas sabiedrībai tik nozīmīgo mākslas darbu, izglābtu to no pārkausēšanas un atgrieztu publiskajā vidē, nogādājot muzejā, kur iespējams nodrošināt aprūpi, saglabāšanu un popularizēšanu. Tukuma muzejs no sirds pateicas krūšutēla glābējiem – Raimondai Ertnerai un Armandam Sproģim – par drosmi un uzticēšanos.

Informāciju sagatavoja

Tukuma muzeja

Komunikācijas nodaļa

Tālr.: 20247001

E-pasts: pr@tukumamuzejs.lv

Sekojet mums

www.tukumamuzejs.lv. Twitter: [Tukumamuzejs](#). **Facebook:** [Tukuma muzejs](#), [Tukuma Mākslas muzejs](#), [Durbes pils](#), [Mākslas galerija „Durvis”](#), [Tukuma pilsētas vēstures muzejs „Pils tornis”](#), [Tukuma Audēju darbnīca](#), [Pastariņa muzejs](#), [Džūkstes Pasaku muzejs](#).